

รายการ ร้อยเรื่องเมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา & คณะอนุกรรมการฝ่ายข้อมูล

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทงใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร. 0 2244 1318 - 21

เรื่อง “การศึกษา” กลไกขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน

เรียบเรียง นางสาวปรียวรรณ สุวรรณสุนย์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ

ออกอากาศ วันเสาร์ที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2558

ความสำคัญของการศึกษาในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน ได้ปรากฏเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ในปฏิญญาว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียนที่ได้เน้นย้ำความสำคัญของการศึกษา ซึ่งเป็นกลไกสำคัญ ในการนำอาเซียนบรรลุวิสัยทัศน์อาเซียน 2020 ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนามนุษย์ โดยให้ ประชาชนสามารถเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาต่าง ๆ เช่น การศึกษา การเรียนรู้ตลอดชีวิต การฝึกอบรม นวัตกรรม การส่งเสริมการป้องกัน คุณภาพการทำงานและประกอบการ รวมถึงการเข้าถึงเทคโนโลยี สารสนเทศ การวิจัย การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายใต้ประเด็นสำคัญ ได้แก่ ความร่วมมือทางด้าน วิชาการและการพัฒนา การเสริมสร้างขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อสนับสนุนกระบวนการรวมตัว ของอาเซียนและการลดช่องว่างการพัฒนา ดังนั้น กลไกความร่วมมือด้านการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานใน การสร้างอาเซียนสู่การเป็นประชาคมที่มีความมั่นคง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม โดยเฉพาะ การพัฒนาศักยภาพมนุษย์ ในฐานะเป็นผู้ขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

การขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาในกรอบอาเซียนที่ปรากฏในแผนงานการจัดตั้ง ประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (A Blueprint for ASEAN Socio-Cultural Community) ได้กำหนด เป้าหมายในการดำเนินการเพื่อก้าวสู่ประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ใน ขอบข่ายด้านการศึกษา โดยเฉพาะความร่วมมือด้านการศึกษา ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้าง ศักยภาพด้านเทคโนโลยีและทรัพยากรมนุษย์ในอาเซียน การจัดการศึกษาในแผนงานการจัดตั้งประชาสังคม และวัฒนธรรมอาเซียน ประกอบด้วย

1. การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ อันจะนำไปสู่การจัดการไม่รู้หนังสือในภูมิภาค ส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาภาคบังคับอย่างเท่าเทียม ปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ ตลอดชีวิต โดยผ่านการศึกษาทางไกล การเรียนด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างร่วมมือทาง การศึกษากับองค์กรระหว่างประเทศ

2. การส่งเสริมทุนอาเซียนและเครือข่ายการศึกษา ด้วยการสร้างเครือข่ายการศึกษาใน สถาบันการศึกษาทุกระดับ การแลกเปลี่ยนบุคลากรและปฏิสัมพันธ์ระหว่างคณาจารย์

3. การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เช่น การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างสมาชิก อาเซียนโดยผ่านระบบการศึกษา ส่งเสริมการสอนค่านิยมร่วม มรดกทางวัฒนธรรมอาเซียนในหลักสูตรโรงเรียน สนับสนุนการเรียนภาษาอาเซียนและการแลกเปลี่ยนทางภาษา เพื่อเสริมสร้างความสำเร็จและความเข้าใจอันดี ในประเทศสมาชิกที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

4. การพัฒนาเยาวชนอาเซียน ด้วยการดำเนินโครงการพัฒนาผู้นำเยาวชนอาเซียน เช่น กีฬา มหาวิทยาลัยอาเซียน อาสาสมัครเยาวชนอาเซียน โอลิมปิกวิชาการอาเซียน การจัดตั้งกองทุนเยาวชนอาเซียน จัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเครือข่ายและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับวิธีการและกลยุทธ์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ช่วยเหลือประเทศสมาชิกในการวางแผน การสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านการศึกษาให้กับเยาวชนในภูมิภาค

สำหรับประเทศไทยได้มีการจัดการและการให้บริการการศึกษา โดยยึดหลักตามแผนงานการจัดตั้งประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนในการปฏิรูปการศึกษาและยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการแข่งขันของประเทศไทย ซึ่งรัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาพื้นฐานระยะยาวของประเทศ โดยกำหนดเป้าหมายทิศทางการศึกษาระดับชาติไว้ดังนี้

1. การสร้างประชาคมอาเซียนด้านการศึกษา กำหนดให้ประเทศไทยเป็น Education Hub หรือ ศูนย์กลางด้านการศึกษาของอาเซียน ให้มีการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติที่มุ่งสร้างความตระหนักรู้ของคนไทยในการจัดการศึกษาเพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนของประชาคมอาเซียน พัฒนาสมรรถนะให้พร้อมจะอยู่ร่วมกัน ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษาภายใต้ความร่วมมือ 3 ด้านคือ ด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษา การขยายโอกาสทางการศึกษา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริการและจัดการศึกษา

2. การสร้างความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอาเซียน ความแตกต่างทางด้านชาติพันธุ์ หลักสิทธิมนุษยชน การส่งเสริมการเรียนรู้การสอนภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่างกันประชาคมอาเซียน เพื่อให้นักเรียนไทยสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงส่งเสริมวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันด้วยความเข้าใจของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียน

3. การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจะพัฒนาตามหลัก 3 N ได้แก่ NedNet (National Education Network) หรือโครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ NEIS (Nation Education Information System) เพื่อเป็นศูนย์กลางรวบรวม จัดเก็บและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา และ NLC (National Learning Center) จัดให้มีศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติเพื่อให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลา มีการพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียน สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข และเอื้ออาทรต่อกัน โดยใช้การศึกษาเป็นกลไกในการสร้างวัฒนธรรมใหม่

ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานด้านการศึกษา กับประเทศสมาชิกอาเซียน ควรมีการกำหนดบทบาทการดำเนินงานด้านต่างประเทศเชิงรุก เน้นการกระชับความสัมพันธ์ การขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและในภูมิภาคเอเชียภายใต้กรอบความร่วมมือด้านการศึกษา ซึ่งจะเป็นโอกาสในการเสริมสร้างศักยภาพและการผลักดันนโยบายของประเทศสู่เวทีระดับนานาชาติ ตลอดจนโอกาสในการรักษาผลประโยชน์ของประเทศไทยในเวทีโลกด้วย

บรรณานุกรม

กรมอาเซียน กองอาเซียน 4. (2555). **ความร่วมมือด้านการศึกษาอาเซียน**. สืบค้น 14 พฤษภาคม 2558.
จาก [www.mfa.go.th/asean /contents/files/asean-media-center-20121218-095816-729162.pdf](http://www.mfa.go.th/asean/contents/files/asean-media-center-20121218-095816-729162.pdf)

การเตรียมพร้อมด้านการศึกษาของไทยเพื่อก้าวสู่ AEC. (20 กันยายน 2557). สืบค้น 14 พฤษภาคม 2558. จาก <http://blog.eduzones.com/aec/85546>

ไพศาล วิศาลาภรณ์ และคณะ (บรรณาธิการ). (ม.ป.ป.). **การศึกษา การสร้างประชาคมอาเซียน 2558**. สืบค้น 14 พฤษภาคม 2558 จาก [www.bic.moe.go.th_th_images_stories_book+other_ASEAN_ed_building_ASEAN community.pdf](http://www.bic.moe.go.th_th_images_stories_book+other_ASEAN_ed_building_ASEAN_community.pdf)